

ת"ד (תל אביב) 505-05-22 - אייל דה פאו נ' מדינת ישראל

בית המשפט לתעבורה תל אביב

ת"ד 505-05-22 מדינת ישראל נ' דה פאו
תיק חיצוני: 552781/2021

לפני כבוד השופטת רות וקסמן

המבקש
נגד
אייל דה פאו

המשיבה
החלטה
מדינת ישראל

מבוא

בפני בקשת המבקש/הנאשם (להלן: "**המבקש**") לסטות מהמלצת שירות המבחן ולבצע עבודות של"צ במד"א בלבד, שם הוא מתנדב מזה שנים, בדרך של קביעת התנאים הנחוצים למימוש השל"צ על פי סעיף 71א(ד) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

רקע עובדתי

1. כנגד המבקש הוגש כתב אישום בגין עבירות של **נהיגה כשברמזור אור אדום**, עבירה לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"), **נהיגה בקלות ראש**, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 + סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"), **התנהגות הגורמת נזק**, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה + סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

2. על פי כתב האישום ביום 13.8.2021 בשעה 13:45 או בסמוך לכך, נהג המבקש באמבולנס מסוג שברולט מ.ר. 57-981-69 (להלן: "**האמבולנס**") בכביש 46, מכיוון צפון לדרום והתקרב לצומת אל-על עם כביש 40 (להלן: "**הצומת**").

3. בצומת הנ"ל פועלת מערכת רמזורים תקינה.

4. אותה שעה נהג יובל בק באופנוע מ.ר. 6089989 (להלן: "**האופנוע**") בכביש 40 מכיוון צפון לדרום, ממול כיוון נסיעת המבקש ונכנס לצומת לכיוון כביש 46 בחסות האור הירוק שדלק ברמזור בכיוון נסיעתו. כתוצאה מכך, סטה רוכב האופנוע מנתיב נסיעתו, עלה על אי התנועה הבנוי ונהדף אל התעלה בצד הדרך.

5. המבקש נהג בקלות ראש, בכך שלא נתן תשומת לב מספקת לדרך, החל לפנות שמאלה בצומת לכיוון מזרח, וזאת מבלי לציית לאור האדום שדלק ברמזור בכיוון נסיעתו, וחסם את דרכו של רוכב האופנוע המעורב (להלן: "**התאונה**").

6. כתוצאה מהתאונה נחבל בגופו רוכב האופנוע **חבלות של ממש** בדמות: שבר בכף ידו הימנית, שבר בכף רגלו הימנית, בגינם עבר ניתוח ואושפז במשך 5 ימים וכן, ניזוק האופנוע.

7. ביום 9.11.22 נערך דיון בפני בנוכחות ב"כ המבקש עו"ד אביתר גולני (בהעברה מעו"ד חנניה באואר), בו כפר המבקש באמצעות סניגורו. הוא הודה בעובדות 1-2 וכן בעובדה 5 לכתב האישום, וכפר בעובדות מספר 3-4-האחריות לתאונה ותיאור התאונה. בדיון זה ביקש לקבוע התיק להוכחות ואכן מועד ההוכחות נקבע ליום 28.3.23, אשר נדחה בהעדר שירותי הקלדה ליום 12.9.23, בו הגיעו עת/4 ועת/5 למתן עדותן.

8. ביום 21.1.24, במועד הדיון הבא שנקבע להוכחות בפני ובו היה אמור להעיד הבוחן, ביקש הנאשם לחזור מכפירה וכך התרתי.

באותו יום, ב"כ הצדדים הודיעו כי הגיעו להסדר טיעון.

הוסבר למבקש כי בית המשפט אינו כבול להסדר הטיעון וכי קיימת אפשרות שלא יגזור על המבקש את העונש המוסכם.

כתב האישום הוקרא למבקש על ידי בא כוחו, נרשם הן מפי בא כוח המבקש והן מפי המבקש כי הבין את כתב האישום, ומודה בעובדותיו במסגרת הסדר טיעון.

בו ביום ניתנה על ידי הכרעת דין בהתאם.

9. ב"כ המבקש ציין, כי ההסדר כולל, בין היתר, של"צ בהיקף של 400 שעות, וביקש להפנות את המבקש לשירות המבחן להכנת תסקיר אשר יבחן התאמתו של המבקש לביצוע של"צ ויכין תכנית של"צ. ב"כ המשיבה הסכימה.

10. התיק נקבע לטיעונים לעונש לצורך קבלת תסקיר שירות המבחן ליום 18.7.24, אך נדחה ליום 22.9.24 בשל היות המבקש חולה.

11. לאחר קבלת התסקיר, בדיון שהתקיים בפני ביום 22.9.24, בקש ב"כ המבקש כי המבקש יבצע השל"צ במד"א היות והוא מתנדב במד"א מזה שנים, וכי בשל כך יש לו כסוי ביטוחי ומנהל המרחב במד"א מוכן לקבלו גם במסגרת של"צ.

לאור דברי ב"כ המבקש, הסכימה המשיבה להפנות את המבקש בשנית לשירות המבחן.

12. לנוכח הסכמת ב"כ הצדדים, מצאתי לנכון להפנות את המבקש בשנית לשירות המבחן להכנת תסקיר, אשר יבחן, שיבוצו במד"א, זאת על אף הנתען בתסקיר מיום 15.7.24 (להלן: "**התסקיר הראשון**"), כפי שיפורט להלן.

התיק נקבע לטיעונים לעונש ליום 9.1.224 לצורך קבלת תסקיר נוסף (להלן: "**התסקיר השני**") כאמור. הוסבר למבקש בשנית כי בית המשפט אינו כבול להסדר הטיעון וכי קיימת אפשרות שלא יגזור על המבקש את העונש המוסכם.

13. בדיון שהתקיים בפני ביום 9.12.24 ביקש ב"כ המבקש דחייה להמצאת פסיקה שלפיה יש אפשרות ששירות המבחן יקבל מסגרת שאושרה על ידי בית המשפט על אף שלא אושרה על ידי שירות המבחן. הדיון נדחה לטיעונים לעונש ליום 19.12.24.

14. בדיון שהתקיים בפני ביום 19.12.24 הגיש המבקש באמצעות סניגורו בקשה למתן הוראות וקביעת תנאים לשירות המבחן, נשוא החלטה זו.

15. המשיבה לא התנגדה כי המבקש יבצע את השל"צ בכל מקום או גוף שהוא, והותירה את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט.

טיעוני ב"כ הצדדים

טיעוני ב"כ המבקש

16. על פי סעיף 71א(ד) לחוק העונשין "בית המשפט רשאי לקבוע בצו שירות הוראות ותנאים שיראה אותם נחוצים כדי להבטיח את ביצוע השירות ואת הפיקוח על ביצוע השירות בידי הנידון".

בית המשפט כפוף ולא יכול להורות על ביצוע עבודות של"צ ללא תסקיר של שירות המבחן אשר מתווה

את המקום, את תנאי הפיקוח על ידי מי וכו'. אך החוק מאפשר לבית המשפט להורות לשירות המבחן את התנאים הנחוצים למימוש השל"צ.

הוזה אומר כי בית המשפט יכול להורות לשירות המבחן להכין למשל תכנית של"צ למד"א.

17. מתווה זה מכוסה גם מבחינת הבקרה במד"א, כאשר המערכת של מד"א מוכנה להירתם לכך.

18. ב"כ המבקש הפנה לפסיקה: ת"פ 50969-02-22 מדינת ישראל נ' גבריאלוב: שם הנאשם לא עמד בשעות השל"צ הנדרשות בגין מילואים ובית המשפט קבע אחרי שהוכחו לו ימי המילואים, כי המילואים ישמשו כשל"צ ותיקן את גזר הדין בהתאם על אף התנגדות שירות המבחן והמאשימה.

בנוסף, טען ב"כ הנאשם שמדובר בקווים מקבילים, וכאשר חושבים מחוץ לקופסא אפשר לעשות זאת, ולעניין זה הפנה לפסיקה: פ"ל 5623-06-23 מדינת ישראל נ' תומר זקין שם נגזרו על הנאשם עבודות שירות. הנאשם היה אמור להתייצב לעבודות שירות אך יום לפני כן הוקפץ בצו 8 למילואים ולכן לא ביצע את עבודות השירות. הממונה קיבל את העמדה שצו 8 ישמש כעבודות שירות. תיק זה היה הראשון, ולאחר מכן למעלה מ-20 תיקים של עבודות שירות הומרו לשירות מילואים, כאשר לממונה יש סמכות מעין שיפוטית לעשות זאת והוא בוחר להכיר בפעולות, שללא ספק אינן דומות לעבודות שירות וכך להכיר במצב מיוחד.

19. לבית המשפט יש סמכות בחוק לקבוע היכן יבוצע השל"צ, בניגוד לממונה על עבודות שירות. כאשר אדם אינו עומד בשל"צ, על שירות המבחן לפנות לבית המשפט אשר לו הסמכות.

בית המשפט יכול להשתמש בסמכותו ולהורות לשירות המבחן להכין תכנית של"צ.

20. במילואים בניגוד לעבודות שירות או של"צ, מקבלים משכורת ותנאים מעבר לכך, שמגיעים לעשרות אלפי שקלים, ולכן אם מכירים בעבודות שירות שזה למעשה מאסר, קל וחומר כאן.

21. למד"א יש בקורות כפולות של הממונים עצמם ושל הצוות האחראי עליו, וכן שתי מערכות ממוחשבות, האחת - באפליקציה והשנייה - במייל, שאומרות כמה שעות בוצעו. זהו טקסט אוטומטי המופק במערכת ללא מגע יד אדם, באמצעות כניסה לאפליקציה כאשר האדם נמצא על האמבולנס.

טיעוני ב"כ המשיבה

22. לב"כ המשיבה לא הייתה התנגדות כי המבקש יבצע את השל"צ בכל מקום או גוף שהוא והיא

השאירה את ההחלטה לבית המשפט.

תסקירי שירות המבחן

התסקיר הראשון

23. בתסקיר הראשון מיום 15.7.24 עולה כי המבקש בן 51, נשוי מגיל 27.5, ואב לשישה ילדים, המתגורר עם משפחתו בטירת יהודה. המבקש עובד כיו"ר דירקטוריון בחברת חדשות בערוץ מסחרי בטלוויזיה, ומתנדב במד"א. המבקש השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה והינו בעל תארים בתחום ניהול עסקים ומשפטים. באשר לשירות צבאי, מסר כי שירת כלוחם בחיל האוויר והשתחרר בדרגת קצין. אשתו של המבקש עובדת כדיאטנית קלינית לילדים בבית חולים. במשפחת מוצאו זוג הורים נשוי ולהם ארבעה ילדים, כאשר המבקש הינו הבן השני מבין שלוש אחיות. הוריו בשנות השבעים לחייהם, כיום פנסיונרים. המבקש תיאר יחסים תקינים עם משפחתו.

קצינת המבחן התרשמה כי המבקש הינו אדם עם כוחות ויכולות שיכולים לסייע לו בהתמודדות במצבים שונים, שנושא תפקידיו באחריות באופן משמעותי. עוד צוין כי קצינת המבחן התרשמה שהמבקש תופס עצמו כבעל מיקוד שליטה פנימי ובעל השפעה על חיו ולצד זאת התרשמה קצינת המבחן שהמבקש מתקשה להפנים אחריותו על הפגיעה של אחר.

יחד עם זאת, ציינה קצינת המבחן לאור העובדה כי המבקש מסר שהוא מוכן לבצע של"צ רק במד"א, כי "...ישנם נהלים ומסגרות שאנו עובדים מולם והדבר אינו אפשרי מבחינת שירותנו, בשיחה שקיימנו עם בא כוחו מסר כי אם זה מצב הדברים, אייל אינו יסכים לבצע של"צ" (כך במקור צ"ל מסכים).

צוין כי למרות זאת, נערך ניסיון לתאם למבקש פגישה עם מתאמת של"צ על מנת לתת הזדמנות למסגרות של"צ אחרות, אך המבקש מסר כי אינו יכול לבצע את צו השל"צ בהיקף שעות רחב ובמסגרת אחרת ממה שסוכם עימו (לא ברור עם מי סוכם, הערה שלי - ר.ו.).

לפיכך, שירות המבחן אינו בא בהמלצה להטלת צו של"צ למבקש.

התסקיר השני

תסקיר שירות המבחן

24. בתסקיר השני מיום 12.11.24 שהתבקש אך ורק לצורך בחינת האפשרות לביצוע של"צ במד"א, חזרה וציינה קצינת המבחן כי שירות המבחן מפנה עוברי חוק שהופנו לשירות לבחינת ביצוע של"צ או שנמצאו מתאימים לכך על ידי קצין המבחן בסיום הליך האבחון למסגרות שונות בקהילה

"...לאחר שנמצאו מתאימות ועמדו בתנאים הנדרשים להיות מסגרת שבה ניתן לבצע של"צ, במסגרת זו..."

עוד צוין, כי "על פי הנוהל הפנימי של השירות, מדובר במסגרות ללא כוונת רווח, שנותנות מענה לצרכים של אוכלוסיות שונות בקהילה, בעלות רישיון הפעלה ואישור על ניהול תקין, וכן כל האישורים הבטיחותיים הנדרשים למבצעי השל"צ". מדובר בתהליך מקדים להכרת ע"י שירות המבחן כ"מסגרת של"צ", בכלל זה כשהתקיימה פגישה של קצין המבחן האחראי על השל"צ במחוז, או מי מטעמו, עם מנהל המסגרת, לצורך בדיקת התאמת המסגרת לעבודה עם שירות המבחן. עוד צוין כי הנוהל הפנימי מנחה שיש לוודא כי המסגרת תמנה איש קשר שיהיה אחראי על השל"צ במסגרת, כאשר נהלי ביצוע השל"צ והפיקוח על מבצעי השל"צ מובהרים למנהל ולאחראי, לרבות הדיווח הרציף הנדרש בעניינם.

קצינת המבחן ציינה כי "המסגרת בה אייל מבקש לבצע את צו השל"צ, ואך ורק בה, אינה מוכרת בשלב זה ע"י שירות המבחן כמסגרת של"צ, ושמדובר במהלך הדורש זמן, כמפורט, לא ניתן לשלב בה". (הדגשה שלי - ר.ו.)

לסיום צוין כי שירות המבחן מעבר להליך ההכרה במסגרת כמתואר, רואה חשיבות ומקפיד שצו השל"צ יבוצע במסגרת נפרדת מזו בה המופנה מתנדב בשגרה, זאת על מנת להפריד בין השעות המבוצעות כרכיב ענישה לבין שעות ההתנדבות. שירות המבחן רואה חשיבות יתרה בהפרדה זו, גם למניעת ניגוד עניינים ושמירה על מנהל תקין.

לפיכך, למרות ששירות המבחן רואה בחיוב ובהערכה את התנדבותו של המבקש במסגרת מד"א, לאור התעקשותו לבצע השל"צ במסגרת הספציפית בלבד, על אף שהוסבר לו המפורט לעיל, וכן סירובו לשקול כל אלטרנטיבה דומה שהוצעה לו, לרבות בבי"ח בלינסון או בארגון איחוד הצלה, משקפת עמדה נוקשה וחוסמת, שאינה מאפשרת לשירות המבחן לסייע לו.

לפיכך, הומלץ כי ככל שבסיוע בית המשפט המבקש יגבש עמדתו, יפעל שירות המבחן לגיבוש תכנית מתאימה לפי זמינותו וכישוריו.

דין והכרעה

25. המסגרת המשפטית היא סעיף 71א לחוק העונשין שכותרתו **"שירות לציבור"**.

סעיף 71א(ד) לחוק העונשין נשוא בקשה זו, קובע כי:

"בית המשפט רשאי לקבוע בצו שירות הוראות ותנאים שיראה אותם נחוצים כדי להבטיח את ביצוע השירות ואת הפיקוח על ביצוע השירות בידי הנידון".

סעיף 71א(ג) לחוק העונשין קובע כי:

"בית המשפט לא יתן צו שירות אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר של קצין מבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות". (ההדגשה שלי - ר.ו.)

לעניינינו, ב"כ המבקש טען כי לבית המשפט סמכות במסגרת סעיף 71א(ד) לחוק העונשין לומר לשירות המבחן להכין תכנית של"צ למד"א.

ואולם, סעיף זה קובע מפורשות כי בית המשפט אכן רשאי לקבוע הוראות ותנאים, אך מטרתם של אלו היא הבטחת ביצוע צו השירות והפיקוח על ביצועו בידי הנידון.

המבקש מתנה ביצוע השל"צ במד"א בלבד ואינו מוכן להיפגש עם מתאמת של"צ לצורך בחינת אפשרויות נוספות שהוצעו לו על ידי שירות המבחן, זאת למרות שהוסבר למבקש על ידי שירות המבחן שמד"א אינה מסגרת המוכרת בשלב זה, על ידי שירות המבחן ולכן אין כל אפשרות לבצע של"צ במסגרת זו.

לאור האמור לעיל, אין באפשרותי לקבוע תנאים המבטיחים את ביצוע השירות והפיקוח על ביצועו, בידי המבקש, שכן לא ניתן לבצע את השירות במד"א (למרות הסכמת מד"א) ולא ניתן לפקח בהלימה למול שירות המבחן על ביצועו.

לזאת מתווספת הוראת סעיף 71א(ג) לחוק העונשין, לפיה לא יתן בית המשפט צו שירות אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר המבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות.

לעניינינו, סירובו של המבקש לעשות של"צ בכל מקום פרט למד"א וכן להיפגש עם מתאמת של"צ לבחינת אפשרויות נוספות שהוצעו לו, אינה מאפשרת לתת צו שירות למבקש בלא תכנית מפורטת, שכן כעולה מהתסקירים של שירות המבחן, אין ביכולתם להכין תכנית שכזו ולסייע למבקש, כל עוד המבקש שומר על עמדה נוקשה וחוסמת.

לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט זילברטל בע"פ 4118/15 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (18.6.15), שם החל המשיב בביצוע של"צ טרם התבקש עיכוב ביצוע מבית המשפט המחוזי, וזאת כתוצאה מכך שבית המשפט קמא חתם על גזר הדין בטרם קיבל תסקיר הכולל תכנית של"צ, שם עמד בית המשפט על חשיבותן של הוראות סעיף 71א(ג) לחוק העונשין:

"לכך אוסיף, כי יתכן שהתקלה שהביאה לכך שהמשיב החל בביצוע השל"צ בטרם התבקש עיכוב ביצוע מבית המשפט המחוזי, נבעה מהעובדה שבית משפט קמא חתם את

גזר הדין בטרם קיבל תסקיר הכולל תוכנית של"צ, כך שבגזר הדין לא נכללו פרטים אודות התוכנית, לרבות מועד תחילת ביצוע השל"צ. על-פי הוראת סעיף 71א(ג) (לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לא יצווה בית משפט על ביצוע של"צ "אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר של קצין מבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות". קיימת חשיבות רבה להקפיד על קיום הוראה זו, מעבר לכך שזו מצוות המחוקק שיש לכבדה. על בית המשפט לעמוד על קיומה של תוכנית של"צ בטרם סיום מלאכתו, שכן כך הוא יוכל לוודא, בין היתר, שמקום ביצוע העבודות ומועד תחילתן מקובלים עליו והולמים את נסיבות המקרה. אין להותיר את ההחלטה הסופית לשירות המבחן, גם אם ככלל מתקבלות המלצותיו בנדון. כך גם יוכל בית המשפט לקיים את הוראות סעיף 71א(ה) (לחוק העונשין, המורות לו להסביר לנידון את משמעות הצו ואת פרטי השירות ולקבל את הסכמתו, שעליה להיות הסכמה מדעת. ללא תסקיר הכולל תוכנית של"צ לא ניתן לקיים את האמור לעיל. תוכנית השל"צ היא, אפוא, חלק בלתי נפרד מגזר הדין ועל בית המשפט להתייחס בגזר הדין אל תוכנית קונקרטית ולא לסיים את מלאכתו בטרם גיבושה על פרטיה. כך גם תוכל המדינה לטעון בפני הערכאה הדיונית לעיכוב ביצוע לצורך הגשת ערעור, כשהיא מודעת ללוח הזמנים שנקבע לביצוע השל"צ וכו'"). (ההדגשה שלי - ר.ו.).

26. באשר לפסיקה שהגיש ב"כ המבקש:

א. ת"פ 50969-02-22 מדינת ישראל נ' גבראלוב: לטענת ב"כ המבקש הומרו שעות של"צ אותן לא ביצע הנאשם בגין מילואים, כך שגזר הדין תוקן ונקבע כי המילואים ישמשו כשל"צ. מעיון בהחלטת כב' השופט הישארם אבו שחאדה, עולה כי אמנם הנאשם ביצע 67 שעות מתוך 100 שהוטלו עליו אותן לא סיים בגין מילואים, אך גזר הדין תוקן כך שהנאשם יבצע רק 67 ויתרת שעות השל"צ תבוטל. לא עולה מההחלטה מפורשות ששעות השל"צ יומרו בימי מילואים.

ב. פ"ל 5623-06-23 מדינת ישראל נ' תומר זקין: לטענת ב"כ המבקש, הנאשם בתיק זה היה אמור להתייצב לעבודות שירות ויום לפני כן הוקפץ למילואים, וכאן קיבל הממונה שיש לו סמכות מעין שיפוטית, את העמדה שצו 8 ישמש כעבודות שירות. לפסיקה זו צירף ב"כ המבקש פניה של הסניגוריה הציבורית לממונה על עבודות השירות להכיר בשירות המילואים של הנאשם כימי עבודות שירות, אך למרבה הצער לא צורפה החלטת הממונה לעיוני.

לעניינינו, שתי הפסיקות שהוגשו אינן רלוונטיות למקרה דנן, שכן גם לו הומרו שעות השל"צ/עבודות השירות לימי מילואים, אין מקום להשוות בין מילואים ובין התעקשותו של המבקש בעניינינו לבצע של"צ במד"א בלבד, ולו רק בשל היות הדבר חלק משגרת חייו, וזאת מבלי לזלזל חלילה בהתנדבות מבורכת זו.

27. לסיום, אציין במאמר מוסגר, כי גם לו הייתי יכולה מבחינת שירות המבחן להורות שהשל"צ יבוצע במד"א, הרי שלצורך כך היה עלי לסווג את הפסילה (העתידה להיות מושתת על המבקש במסגרת הסדר טיעון, בתיק מסוג זה), כך שלא תחול על נהיגת אמבולנס היות שהמבקש הינו נהג אמבולנס במסגרת התנדבותו במד"א, ואינו פרמאדיק או רופא-תפקידים אותם היה יכול למלא במסגרת של"צ במד"א לו היתה אפשרות שכזאת.

ולא זאת אף זאת, הרי שהתאונה נשוא כתב אישום בתיק זה, נגרמה באופן מצער, בזמן נהיגתו של המבקש, באמבולנס במסגרת התנדבותו, נהיגה שלרוב נעשית בנסיעת חירום במהירות גבוהה מהרגיל, בדרכים ציבוריות ומשכך חלה עליה חזקת מסוכנות רק בשל אופי הנהיגה הנדרש במקרים מסוג זה ולכן לא ניתן לאשרה.

לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית

28. קובעת דיון להמשך טיעונים לעונש ליום 9.1.25 שעה 10:00.

נוכחות המבקש/הנאשם חובה.

ניתנה היום, ח' טבת תשפ"ה, 08 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.